

UDC 621.436

Ivashenko N.A. Dieselbuilding in Ukraine / N.A. Ivashenko, A.P. Marchenko, V.G. Djachenko // Internal combustion engines. – 2011. – № 1. – P. 8-11.

Landmarks in the history of enginebuilding from the times of Rudolf Diesel up to now are considered in the article. The main reasons of decline in the Ukrainian enginebuilding are mentioned. According to the present situation the new renaissance wave in machinebuilding, tractorbuilding and motorbuilding could be in the case of effective implementation the technical intellect in the country. Bibliogr. 9 names.

UDC 621.436

Zajchkovsky V.N. The internal combustion engines production development at Kharkov steam locomotive plant / V.N. Zajchkovsky, A.V. Bistrenko, V.U. Kovalev // Internal combustion engines. – 2011. – № 1. – P. 11-14.

Stages of the internal combustion engines production development at Kharkov steam locomotive plant are considered. Comparison characteristics of the tractors and compressor engines produced at KPZ are resulted. The growth of a technical level ICE's production at KPZ was supported by highly professional heat engineers with the specialization of ICE. These engineers had been trained in the Kharkov technical institute (KTI), which was established in 1885 year. Highly professional students from KTI lifted the production culture at the enterprise. Table. 3. Il. 3. Bibliogr. 2 names.

UDC 621.436

Marchenko A.P. / A.P. Marchenko, V.A. Pylev, L.P. Semenenko, N.I. Litvintseva, G.V. Pavlova, V.V. Matveenko // By the start point of the new courses and creation of the new engine building school at National technical university "Kharkov polytechnical Institute" // Internal combustion engines. – 2011. – № 1. – P. 15-21.

The period from origin up to now in the life of engines engineers school at the NTU "KPI" is shown in the article. Facts about famous lecturers who were carrying out preparation of engineers on fundamental and applied questions, connected with thermal engines, are resulted. Il. 9. Bibliogr. 4 names.

UDC 621.436

Marchenko A.P. The department of ICE in the Kharkov: the beginning / A.P. Marchenko, I.V. Parsadanov, V.A. Pylev // Internal combustion engines. – 2011. – № 1. – P. 21-25.

To solve the global task about creation of complex energetic object such as diesel, it is necessary to have specialists which would be in a deep understanding about processes related to the object of creation. This specialists are theorists, designers, production movers, technologists. The department of the Internal Combustion Engines at the Kharkov polytechnical institute was the pioneer and the leader of this process. The history of this department establishment which is standing by origin of diesels building process is considered. Il. 8

UDC 621.4(091)

Alehin S.A. Ahead of the time / S.A. Alehin, A.V. Grizuk // Internal combustion engines. – 2011. – № 1. – P. 25-28.

In the article long life-cycle analysis of the tank diesels V-2 and 5TD is given. Both diesels are achievement of the SKB specialists constructors thoughts. SKB was the department of KHPZ named after Komintern turned after into KP KHKBD. A modern tank diesels upgraded modifications are presented. These modifications was engineered on the base of the first models. Prospects of its future parameters improvement are also presented. Table. 3. Il. 6. Bibliogr. 4 names.

provement are also presented. Table. 3. Il. 6. Bibliogr. 4 names.

UDC 621.436

Zajchkovsky V.N. Engine building at Kharkov transport mashinebuilding plant – GP "Malisheva plant" / V.N. Zajchkovsky, A.V. Bistrichenko, V.J. Kovalev // Internal combustion engines. – 2011. – № 1. – P. 33-42.

The history of origin the engine building at Kharkov transport mashinebuilding plant named after Malishev is considered. The most perspective works at the plant are diesel engines production for railroad transport, diesel-locomotive shunters, gas engines production 11GD100M type running on a mine gas, biogas, producer gas, shale gas. Table. 2. Il. 8. Bibliogr. 18 names.

UDC 621.436

Marchenko A.P. Establishment and development of the ICE department at KPI / A.P. Marchenko, I.V. Parsadanov, V.A. Pylev // Internal combustion engines. – 2011. – № 1. – P. 42-48.

Post-war period was the period of diesel engineering rapid development. ICE's department team after recreation of the resource base and training facilities in communication with the industry begun actively participate in young specialists preparing and in trains, ships diesels D50 and D100 production formation. The production formation took place at HTZ and at "Serp and Molot" enterprises. The special contribution into the ICE department development by heads of department: professors Zvetkov V.T., Glagolev N.M., Shehovzov A.F., Varchenko A.P. and a lot of another talented scientists and engineers is mentioned. Il. 8.

UDC 621.436

Mazin V.M. The new direction at diesels building in Ukraine / V.M. Mazin, A.V. Grizuk, I.V. Parsadanov, A.A. Motora // Internal combustion engines. – 2011. – № 1. – P. 48-53.

Historical and technical materials about origin, formation and future perspectives in the Ukraine of the new trend in diesels related to the creation of the high speed small-capacity diesels has been systematized. Event chronology from the problem definition about small-capacity diesel's creation up to adaptation the State program of domestic speed small-capacity diesels production is shown. Table. 1. Il. 3. Bibliogr. 3 names.

UDC 621.436

Eroshenkov S.A. The department of "Heat engineering and heat engines" dedicated to engine building and diesel locomotive operation / S.A. Eroshenkov, A.O. Kagramanjan, V.V. Savchenko // Internal combustion engines. – 2011. – № 1. – P. 53-57.

Historical and technical materials about origin, formation and development of the heat engineering and heat engines department at Kharkov state academy of railroad transport. The most significant research works at the chair were RND works related to improvement of technical and economical indexes in transport ICE. Wide range of fundamental and applied investigations are the achievement of more than three engine builder generations from Kharkov. Il. 3.

UDC 621.436

Strokov A.P. Donation of GSKBD into the diesels development / A.P. Strokov // Internal combustion engines. – 2011. – № 1. – P. 60-63.

It was mentioned a deep donation of GSKBD into the

diesels development in USSR and Ukraine. The history of establishment and works which took place at the enterprise related to engineering for agriculture new highly efficient engines are also regarded. A great services the personal from GSKBD into the motor engineering development are also rendered. These services were deserted by the government.

UDC 621.436

Timoshevsky B.G. The history of diesel building development and diesel building education in Nikolaev / B.G. Timoshevsky, V.S. Nalivajko // Internal combustion engines. – 2011. – № 1. – P.63-68.

The main milestones of diesel engine building in Nikolaev are presented, some types of diesel engines design, which were made in the plants of the city during the period from 1907 to present are shown as well. Stages of the technical education in the field of diesel engine building in Nikolaev are viewed. Il. 5. Bibliogr. 5 names.

UDC 621.436

U.V. Storchus Scientific work at the chair of ICE VNU named after Dal' / U.V. Storchus // Internal combustion engines. – 2011. – № 1. – P.63-72.

The main landmarks of enginebuilding establishment on the East of Ukrain from 60th up to now are regarded. It is shown that chair of ICE - one of the oldest University chairs, which was established in April 1967, over a period of existence has played a significant role in formation and development of engine building in the Ukraine. A wide spectrum of the scientific problems solving by the chair always was directed to the solving of actual tasks in engine building. Il. 11.

UDC 621.436

Abramchuk F.I. The history of ICE department at Kharkov National autoroad university / F.I. Abramchuk, I.I. Tymchenko // Internal combustion engines. – 2011. – № 1. – P.72-75.

The last perspective developments at the chair of internal combustion engines of National autoroad university are mentioned. Among them - scientific fundamentals of diesels and gasoline engines into gas engines conversion; scientific fundamentals of the fuel delivery creation with electronic control for high-speed engines; theoretical fundamentals of the pneumatic engine creation which is the part of combined power train for ecologically poor automobile.

UDC 621.436

Gutarevich U.F. Developments of the team at the department of "Engines and Heat Engineering" in the National Transport University in the field of diesels building / U.F. Gutarevich, A.G. Govorun, V.I. Dmytrenko // Internal combustion engines. – 2011. – № 1. – P. 75-80.

The main research works at the chair of "Engines and Heat Engineering" in the National Transport University during the last 50 years are considered. The direction of this works was the creation of delivery systems and adjustment systems in diesels. One of the developed device which was managed by prof. Dolganov K.E. was hydraulic adjuster with centrifugal sensitive element for a fuel pumps with the batching by cutting-off. The adjuster allowed to have a defined speed characteristics of a diesel. Il. 8.

UDC 621.436

Skotarenko E.A. Public company Avtramat – the art of making pistons / E.A. Skotarenko // Internal combustion engines. – 2011. – № 1. – P.80-83.

It is considered the history of establishment which

was started on 15th of June 1930 when on the base of auto repair boxes in Kharkov the Porshen plant was started (Avtramat public company now). Public company Avtramat is the only specialized enterprise in Ukraine and CIS countries which has the full piston's production cycle from design and tools engineering and preproduction to testing and serial production. At present enterprise specialized in pistons production with any design for different internal combustion engines including technological changes. Il. 5.

UDC 621.436

Levterov A.M. IPMash NASU to diesels building / A.M. Levterov // Internal combustion engines. – 2011. – № 1. – P.84-86.

It is mentioned that in a process of districting claims to technical level of diesels the range of problems and tasks also expended. Among them are life gain, search for new materials, modeling and incylinder's processes organization and heat-mass exchange processes. To solve all this problems the sector of heat engines was established at the Institute of the problems in mashinebuilding NASU. The most powerful research works of the institute were the study of the working cycles and processes in facility and devices, development the new gas and multipower equipment for gas-diesel engines. 9. Bibliogr. 11 names.

UDC 621.43

Epifanov S.V. HAI and aviation diesel building / S.V. Epifanov, U.S. Shohin // Internal combustion engines. – 2011. – № 1. – P.86-87.

The history of the chair "Aircraft engines" at the Kharkov aerospace institute which was established in 1930 is considered. The leading role of the chair in aircraft diesel building is mentioned. The most outstanding research works at the chair were: the experimental investigation of the influence different factors on the ignition lag at high-speed two-stroke aircraft engine; gaseous exchange investigation in two-stroke diesel, the influence of the supercharging in the engine on his working process.

UDC 621.436+62Б.01

Vasyliov I. P. Two destinies: Rudolf Diesel And Robert Bosch / I. P. Vasyliov // Internal combustion engines. – 2011. – № 1. – P.87-91.

The main points of the biographies of the two historical personalities Rudolf Diesel and Robert Bosch are presented. Their most important technological developments are discussed. Russia's role in the successful rise of these developments is made clear. Consideration is also given to the patent policy of two inventors when protecting their inventions. Light is also cast on less well-known facts, such as the meeting of the two great men in Augsburg. Bibliogr. 8 names.

UDC 621.436

Timoshevsky B.G. R. Diesel, E. Nobel, G. Trinkler - the special role in diesels building / B.G. Timoshevsky, V.S. Nalivajko // Internal combustion engines. – 2011. – № 1. – P.92-95.

In the article a big role of engineers and scientists R. Diesel, E. Nobel, G. Trinkler in diesels building of Russia, Ukrain and all around the world is mentioned. All contradictoriness in relations between them is considered – if Nobel wouldn't stop development of the Trinkler's engine and tried to bring Trinkler's ideas into Diesel's engine it could take some benefits in diesel building development. Il. 3. Bibliogr. 4 names.

УДК 621.436

Иващенко Н.А. Дизелестроение в Украине / Н.А. Иващенко, А.П. Марченко, В.Г. Дьяченко // Двигатели внутреннего сгорания. – 2011. – № 1. – С. 8-11.

В статье рассмотрены основные вехи истории дизелестроения со времен Рудольфа Дизеля и по настоящее время. Выделены причины упадка двигателестроения в Украине. Отмечено, что применительно к сложившейся ситуации в Украине возрождение машиностроительного производства, в том числе производства различных транспортных средств, тракторостроения и моторостроения будет зависеть, прежде всего, от организации эффективного использования технического интеллекта страны. Библиогр. 9.

УДК 621.436

Зайончковский В.Н. Освоение производства дизелей на Харьковском паровозостроительном заводе / В.Н. Зайончковский, А.В. Быстриченко, В.Ю. Ковалев // Двигатели внутреннего сгорания. – 2011. – № 1. – С. 11-14.

Рассмотрены этапы освоения производства двигателей внутреннего сгорания на Харьковском паровозостроительном заводе. Приведены сравнительные характеристики тракторных и компрессорных двигателей, выпускаемых ХПЗ. Росту технического уровня производства ДВС на ХПЗ способствовало и то, что Харьковский технологический институт (ХТИ), созданный в 1885 году, готовил инженеров-теплотехников со специализацией ДВС. Высококвалифицированные студенты из ХТИ поднимали культуру производства на предприятии. Табл. 3. Ил. 3. Библиогр. 2 назв.

УДК 621.436

Марченко А.П. У истоков чтения лекций и создания научной школы по двигателестроению в Национальном техническом университете «Харьковский политехнический институт» / А.П. Марченко, В.А. Пылев, Л.П. Семененко, Н.И. Литвинцева, Г.В. Павлова, В.В. Матвеев // Двигатели внутреннего сгорания. – 2011. – № 1. – С. 15-21.

В статье описан период от зарождения до сегодняшнего дня школы двигателистов НТУ "ХПИ". Приведены сведения об основных лекторах, осуществлявших подготовку инженеров по фундаментальным и прикладным вопросам, связанным с тепловыми двигателями. Ил. 9. Библиогр. 4 назв.

УДК 621.436

Марченко А.П. Кафедра ДВС Харьковского политехнического: начало / А.П. Марченко, И.В. Парсаданов, В.А. Пылев // Двигатели внутреннего сгорания. – 2011. – № 1. – С. 21-25.

Для решения глобальных задач по созданию сложнейшего энергетического объекта, к которому относится дизель, нужны профессионалы, специа-

листы, глубоко понимающие процессы, связанные с функционированием объекта создания – теоретики, конструкторы, организаторы производства, технологи. Пионером и лидером в подготовке кадров для дизелестроения была и остается кафедра двигателей внутреннего сгорания Харьковского политехнического института. Рассмотрена история создания кафедры, которая стояла у истоков дизелестроения. Ил. 4.

УДК 621.4(091)

Алехин С.А. Опередившие время / С.А. Алехин, А.В. Грицюк // Двигатели внутреннего сгорания. – 2011. – № 1. – С. 25-28.

В статье дан анализ причин и обоснований наличия длительного жизненного цикла танковых дизелей В-2 и 5ТД. Показано, что оба дизеля являются достижением конструкторской мысли специалистов СКБ дизельного отдела ХПЗ имени Коминтерна, постепенно преобразованного в КП ХКБД. Представлены современные модификации танковых дизелей, разработанных на базе первых образцов и перспективы дальнейшего совершенствования их параметров. Табл. 3. Ил. 6. Библиогр. 4 назв.

УДК 621.436

Зайончковский В.Н. Двигателестроение на Харьковском заводе транспортного машиностроения – ГП «Завод имени Малышева» (1946–2011 г.г.) / В.Н. Зайончковский, А.В. Быстриченко, В.Ю. Ковалев // Двигатели внутреннего сгорания. – 2011. – № 1. – С. 33-42.

В статье рассмотрена история зарождения двигателестроения на харьковском заводе машиностроения им. Малышева. Отмечены перспективные направления работ по двигателестроению на ГП "Завод имени Малышева", среди которых производство дизелей для железнодорожного магистрального и промышленного транспорта, для маневровывозных тепловозов, производство газовых двигателей типа 11ГД100М, работающих на шахтном газе, биогазе, генераторном и сланцевом газе. Табл. 1. Ил. 4. Библиогр. 3 назв.

УДК 621.436

Марченко А.П. Становление и развитие кафедры ДВС ХПИ / А.П. Марченко, И.В. Парсаданов, В.А. Пылев // Двигатели внутреннего сгорания. – 2011. – № 1. – С. 42-48.

Послевоенный период стал для Харькова периодом бурного развития дизелестроения. Коллектив кафедры ДВС, восстановив материальную и учебные базы, поддерживая прочные творческие связи с промышленностью, активно участвует в подготовке молодых специалистов и в становлении производства тепловозных и судовых дизелей Д50 и Д100, в организации моторного производства на ХТЗ, а затем на заводе «Серп и молот». Отмечен особый вклад в развитие кафедры ДВС ее выдаю-

щихся руководителей: профессоров Цветкова В.Т., Глаголева Н.М., Шеховцова А.Ф., Марченко А.П., а также других талантливых ученых и инженеров. Ил. 3.

УДК 621.436.1.12

Мазин В.М. Новое направление в дизелестроении Украины / В.М. Мазин, А.В. Грицюк, И.В. Парсаданов, А.А. Мотора // Двигатели внутреннего сгорания. – 2011. – № 1. – С. 48-53.

Систематизирован историко-технический материал зарождения, становления и дальнейших перспектив развития в Украине относительно нового направления дизелестроения - создания высокооборотных малолитражных дизелей. Показана хронология событий от постановки задачи разработки и постановки на производство малолитражного дизеля до утверждения Государственной программы развития производства отечественных малолитражных дизельных двигателей и итогов её развития. Табл. 1. Ил. 3. Библиогр. 3 назв.

УДК 621.436

Єрошенков С.А. Кафедра «теплотехніка та теплові двигуни» – двигунобудуванню і тепловозній тязі / С.А. Єрошенков, А.О. Каграманян, В.В. Савенко // Двигатели внутреннего сгорания. – 2011. – № 1. – С. 53-57.

Систематизирован историко-технический материал зарождения, становления и развития кафедры теплотехники и тепловых двигателей Харьковской государственной академии железнодорожного транспорта. Наиболее значимыми исследованиями кафедры были НИР по повышению технико-экономических показателей транспортных ДВС, проблемам экологизации на железнодорожном транспорте. Широкий спектр фундаментальных и прикладных исследований является достижением почти трех поколений двигателестроителей Харькова. Ил. 3.

УДК 621.436

Строков А.П. Вклад ГСКБД в развитие дизелестроения / А.П. Строков // Двигатели внутреннего сгорания. – 2011. – № 1. – С. 60-63.

Отмечен глубокий вклад ГСКБД в развитие дизелестроения СССР и Украины. Рассмотрены история образования именованного КБ, а также проводимые им работы по проектированию для сельского хозяйства новых перспективных двигателей с высокими технико-экономическими показателями. Отмечены высокие заслуги коллектива ГСКБД в развитии моторостроения, которые были высоко оценены государством.

УДК 621.436

Тимошевский Б.Г. История развития дизелестроения и дизелестроительного образования в Николаеве / Б.Г. Тимошевский, В.С. Наливайко

// Двигатели внутреннего сгорания. – 2011. – № 1. – С. 63-68.

Изложены основные вехи развития дизелестроения в Николаеве, представлены некоторые типы дизелей, которые изготавливались на заводах города в период с 1907 г. по настоящее время. Представлены также этапы становления технического образования в области дизелестроения в Николаеве. Ил. 5. Библиогр. 5 назв.

УДК 621.436

Сторчеус Ю.В. Научная деятельность кафедры ДВС ВНУ им. В. Даля / Ю.В. Сторчеус // Двигатели внутреннего сгорания. – 2011. – № 1. – С. 68-72.

Рассмотрены основные вехи становления двигателестроения на востоке Украины с 60-х годов прошлого века по настоящее время. Показано, что кафедра ДВС Восточноукраинского национального университета имени Владимира Даля – одна из старейших кафедр университета - организованная в апреле 1967 года, за период своего существования внесла свой вклад в становление и развитие двигателестроения в Украине. Широкий спектр научных проблем, решаемых кафедрой на различных временных отрезках ее деятельности всегда был направлен на решении актуальных задач двигателестроения. Ил. 11.

УДК 621.436

Абрамчук Ф.І. Історія кафедри ДВЗ Харківського національного автомобільно-дорожного університету Ф.І. Абрамчук, І.І. Тимченко // Двигатели внутреннего сгорания. – 2011. – № 1. – С. 72-75.

Отмечены последние перспективные разработки кафедры двигателей внутреннего сгорания национального автомобильно-дорожного университета. Среди них – научные основы конвертации дизельных и бензиновых двигателей в газовые; научные основы создания топливных систем с электронным регулированием для высокооборотных дизелей; теоретические основы создания пневматического двигателя комбинированной силовой установки для экологически чистого автомобиля.

УДК 621.436

Гутаревич Ю.Ф. Розробки колективу кафедри «Двигуни і теплотехніка» Національного транспортного університету в галузі дизелебудування / Ю.Ф. Гутаревич, А.Г. Говорун., В.І. Дмитренко // Двигатели внутреннего сгорания. – 2011. – № 1. – С. 75-80.

Рассмотрены основные разработки коллектива кафедры «Двигатели и теплотехника» Национального транспортного университета на протяжении пятидесятилетней истории существования кафедры. Исследования коллектива были направлены на создание систем питания и регулирования дизе-

лей. Одной из разработок кафедры под руководством профессора К.Е. Долганова был гидравлический регулятор с центробежным чувствительным элементом для топливных насосов с дозированием отсечкой, который обеспечивал заданную скоростную характеристику дизеля. Ил. 8.

УДК 621.436

Скотаренко Е.А. ПАО «Автрамат» - предприятие, владеющее искусством делать поршни / Е.А. Скотаренко // Двигатели внутреннего сгорания. – 2011. – № 1. – С. 80-83.

Описана история создания завода, которая началась 15 июня 1930 года, когда на базе авторемонтных мастерских в г. арькове был создан завод «Поршень» (в настоящее время ПАО «Автрамат»). Отмечено, что ПАО «Автрамат» – единственный специализированный завод Украины и стран СНГ, который имеет полный цикл производства поршней – от проектирования конструкций, оснастки и подготовки производства до проведения испытаний и серийного изготовления. В настоящее время предприятие специализируется на производстве поршней любых конструкций для различных двигателей внутреннего сгорания, включая все необходимые технологические переделы. Ил. 5.

УДК 621.436

Левтеров А.М. ИПМаш НАН Украины – дизелестроению / А.М. Левтеров // Двигатели внутреннего сгорания. – 2011. – № 1. – С. 84-86.

Отмечено, что по мере постоянно возрастающих требований к техническому уровню и потребительским качествам дизелей расширялись круг и количество проблем и задач, среди которых – увеличения ресурса, поиск новых конструктивных материалов, моделирование и организация внутрицилиндровых и тепломассообменных процессов, снижение токсичности отработавших газов, использования альтернативных моторных топлив. Для решения отмеченных проблем в Институте проблем машиностроения АН Украины был создан отдел тепловых двигателей. Выделены перспективные работы отдела, связанные с изучением рабочих циклов, процессов в устройствах и аппаратах, разработкой газовой и двухтопливной аппаратуры для газодизелей. Ил. 2. Библиогр. 19 назв.

УДК 621.43

Єпіфанов С.В. ХАІ і авіаційне дизелестроєння / С.В. Єпіфанов, Ю.С. Шошин // Двигатели внутреннего сгорания. – 2011. – № 1. – С. 86-87.

Рассмотрена история кафедры «Авиационных двигателей» Харьковского авиационного института, которая была создана в 1930 г. Отмечена ее роль как ведущей в области авиационного дизелестроения. Среди выдающихся научно-исследовательских работ кафедры: экспериментальное исследование влияния разнообразных факторов на период задержки воспламенения топлива в двухтактном высокооборотном дизеле с прямоточной схемой продувки; исследование вопроса газообмена в двухтактных дизелях, влияние наддува двигателя на его рабочий процесс.

УДК 62Дизель+62Бош

Васильев И.П. Две судьбы: Рудольф Дизель и Роберт Бош / И.П. Васильев // Двигатели внутреннего сгорания. – 2011. – № 1. – С. 87-91.

Приводятся основные этапы биографий двух исторических людей Рудольфа Дизеля и Роберта Боша. Отмечены их основные технические разработки. Показана роль России в продвижении этих разработок. Рассмотрена патентная политика двух изобретателей при защите изобретений. Уделено внимание малоизвестным фактам биографий, например, их встрече в Аугсбурге. Ил. 3. Библиогр. 8 назв.

УДК 621.436

Тимошевский Б.Г. Р. Дизель, Э. Нобель, Г. Тринклер – их роль в развитии дизелестроения / Б.Г. Тимошевский, В.С. Наливайко // Двигатели внутреннего сгорания. – 2011. – № 1. – С. 92-95.

В статье отмечена выдающаяся роль инженеров и ученых Р. Дизеля, Э. Нобеля, Г. Тринклера в дизелестроении России, Украины и всего мира. Рассмотрена вся противоречивость их отношений, в частности отмечено, что если бы Э.Нобель переступил через свои коммерческие интересы и не стал на пути развития двигателя Г. Тринклера, а, наоборот, каким-то образом, попытался объединить усилия и привести идеи Тринклера в двигателя Р. Дизеля, это, несомненно, принесло большую пользу развитию дизелестроения в России. Ил. 3. Библиогр. 4 назв.

УДК 621.436

Ивашенко Н.А. Дизелебудування в Україні / **Н.А. Ивашенко, А.П. Марченко, В.Г. Дьяченко** // Двигуни внутрішнього згоряння. – 2011. – № 1. – С. 8-11.

У статті розглянуті основні віхи історії дизелебудування із часів Рудольфа Дизеля і по теперішній час. Виділені причини занепаду двигунобудування в Україні. Відзначено, що стосовно до теперішньої ситуації в Україні відродження машинобудівного виробництва, у тому числі виробництва різних транспортних засобів, тракторобудування й моторобудування буде залежати, насамперед, від організації ефективного використання технічного інтелекту країни. Бібліограф. 9. назв.

УДК 621.436

Зайончковский В.Н. Освоєння виробництва дизелів на Харківському паровозобудівному заводі / **В.М. Зайончковский, А.В. Битриченко, В.Ю. Ковальов** // Двигуни внутрішнього згоряння. – 2011. – № 1. – С. 11-14.

У статті розглянута історія зародження двигунобудування на харківському заводі машинобудування ім. Малишева. Відокремлені перспективні напрямки робіт з двигунобудування на ГП «Завод імені Малишева», серед яких виробництво дизелів для залізничного магістрального й промислового транспорту, для маневрововивозних тепловозів, виробництво газових двигунів типу 11ГД100М, що працюють на шахтному газі, біогазі, генераторному та сланцевому газі. Табл. 3. Іл. 3. Бібліограф. 2 назв.

УДК 621.436

Марченко А.П. У джерел читання лекцій і створення наукової школи по двигунобудуванню в Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» / **А.П. Марченко, В.О. Пильов, Л.П. Семененко, Н.І. Літвінцева, Г.В. Павлова, В.В. Матвєєнко** // Двигуни внутрішнього згоряння. – 2011. – № 1. – С. 15-21.

У статті описаний період від зародження до сьогодення школи двигунобудівників НТУ «ХПІ». Наведені відомості про основних лекторів, які здійснювали підготовку інженерів за фундаментальними і прикладними питаннями, пов'язаними з тепловими двигунами. Іл. 9. Бібліограф. 4 назв.

УДК 621.436

Марченко А.П. Кафедра ДВЗ Харківського політехнічного: початок / **А.П. Марченко, І.В. Парсаданов, В.А. Пильов** // Двигуни внутрішнього згоряння. – 2011. – № 1. – С. 21-25.

Для вирішення глобальних завдань зі створення складного енергетичного об'єкту, до якого відноситься дизель, потрібні професіонали, фахівці, глибоко розуміючі процеси, пов'язані з функціонуванням об'єкту створення – теоретики, конс-

труктори, організатори виробництва, технологи. Піонером і лідером у підготовці кадрів для дизелебудування була і залишається кафедра двигунів внутрішнього згоряння Харківського політехнічного інституту. Розглянуті історія створення кафедри, яка стояла у початку дизелебудування. Іл. 4.

УДК 621.4(091)

Алєхин С.А. Що Випередили час / **С.А. Алєхин, А.В. Грицюк** // Двигуни внутрішнього згоряння. – 2011. – № 1. – С. 25-28.

В статті наведено аналіз причин і обґрунтувань існування тривалого життєвого циклу танкових дизелів В-2 та 5ТД. Показано, що обидва дизеля є досягненням конструкторської думки спеціалістів СКБ дизельного відділу ХПЗ імені Комінтерна, поступово перетвореного в КП ХКБД. Наведені сучасні модифікації танкових дизелів, розроблених на базі перших зразків та перспективи подальшого удосконалення їх параметрів. Табл. 3. Іл. 6. Бібліограф. 4 назв.

УДК 621.436

Зайончковский В.Н. Двигунобудування на Харківському заводі транспортного машинобудування – ГП «Завод імені Малишева» (1946– 2011 р.р.) / **В.Н. Зайончковский, А.В. Быстриченко, В.Ю. Ковальов** // Двигуни внутрішнього згоряння. – 2011. – № 1. – С. 33-42.

У статті розглянута історія зародження двигунобудування на харківському заводі машинобудування ім. Малишева. Відокремлені перспективні напрямки робіт з двигунобудування на ГП «Завод імені Малишева», серед яких виробництво дизелів для залізничного магістрального й промислового транспорту, для маневрововивозних тепловозів, виробництво газових двигунів типу 11ГД100М, що працюють на шахтному газі, біогазі, генераторному та сланцевому газі. Табл. 1. Іл. 4. Бібліограф. 3 назв.

УДК 621.436

Марченко А.П. Становлення і розвиток кафедри ДВЗ ХПІ / **А.П. Марченко, І.В. Парсаданов, В.А. Пильов** // Двигуни внутрішнього згоряння. – 2011. – № 1. – С. 42-48.

Післявоєнний період став для Харкова періодом бурхливого розвитку дизелебудування. Колектив кафедри ДВЗ, відновивши матеріальну та учбові бази, підтримуючи міцні творчі зв'язки з промисловістю, активно бере участь у підготовці молодих спеціалістів в становленні виробництва тепловозних та судових дизелів Д50 та Д100, в організації моторного виробництва на ХТЗ, а потім на заводі «Серп і молот». Відзначено особливий вклад у розвиток кафедри її видатних керівників: професорів Цветкова В.Т., Глаголева Н.М., Шеховцова А.Ф., Марченко А.П., а також інших талановитих вчених і інженерів. Іл. 3.

УДК 621.436.1.12

Мазін В.М. Новий напрямок у дизелебудуванні України / В.М. Мазін, А.В. Грицюк, І.В. Парсadanов, А.А. Мотора // Двигуни внутрішнього згоряння. – 2011. – № 1. – С. 48-53.

Систематизовано історично-технічний матеріал зародження, становлення та подальших перспектив розвитку в Україні відносно нового напрямку дизелебудування – створення високооберткових малолітражних дизелів. Показана хронологія подій від постановки завдання розробки та постановки на виробництво малолітражного дизеля до утвердження Державної програми розвитку виробництва вітчизняних малолітражних дизельних двигунів та підсумків її розвитку. Табл. 1. Іл. 3. Бібліограф. 3 назв.

УДК 621.436

Єрошенков С.А. Кафедра «теплотехніка та теплові двигуни» – двигунобудуванню і тепловозній тязі / С.А. Єрошенков, А.О. Каграманян, В.В. Савенко // Двигуни внутрішнього згоряння. – 2011. – № 1. – С. 53-57.

Систематизовано історико-технічний матеріал зародження, становлення та розвитку кафедри теплотехніки і теплових двигунів Харківської державної академії залізничного транспорту. Найбільш вагомими дослідженнями кафедри були НДР по підвищенню техніко-економічних показників транспортних ДВЗ, проблемам екологізації на залізничному транспорті. Широкий спектр фундаментальних і прикладних досліджень є досягненням майже трьох поколінь двигунобудівників Харкова. Іл. 3.

УДК 621.436

Строков О.П. Внесок ГСКБД у розвиток дизелебудування / О.П. Строков // Двигуни внутрішнього згоряння. – 2011. – № 1. – С. 60-63.

Відзначено глибокий вклад ГСКБД у розвиток дизелебудування СРСР та України. Розглянуті історія утворення іменитого КБ, а також проведені ним роботи щодо проектування для сільського господарства нових перспективних двигунів з високими техніко-економічними показниками. Відмічено високі досягнення колективу ГСКБД у розвитку моторобудування, які були високо оцінені державою.

УДК 621.436

Тимошевський Б.Г. Історія розвитку дизелебудування й дизелебудівного утвору в Миколаєві / Б.Г. Тимошевський, В.С. Наливайко // Двигуни внутрішнього згоряння. – 2011. – № 1. – С. 63-68.

Викладено основні віхи розвитку дизелебудування в Миколаєві, представлені деякі типи дизелів, які виготовлялися на заводах міста в період з 1907 р. по теперішній час. Представлені також етапи становлення технічної освіти в області дизелебудування в Миколаєві. Іл. 5. Бібліограф. 5 назв.

УДК 621.436

Сторчеус Ю.В. Наукова діяльність кафедри ДВЗ ВНУ ім. В. Даля / Ю.В. Сторчеус // Двигуни внутрішнього згоряння. – 2011. – № 1. – С. 68-72.

Розглянуті основні віхи становлення двигунобудування на сході України з 60-х років минулого століття по теперішній час. Показано, що кафедра ДВЗ Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля, одна з старіших кафедр університету. Організована в квітні 1967 року, за період свого існування внесла свій вклад в становлення і розвиток двигунобудування в Україні. Широкий спектр наукових проблем, що вирішуються кафедрою на різноманітних відрізках часу її діяльності завжди був направлений на вирішення актуальних задач двигунобудування. Іл. 11.

УДК 621.436

Абрамчук Ф.І. Історія кафедри ДВЗ Харківського національного автомобільно-дорожнього університету Ф.І. Абрамчук, І.І. Тимченко // Двигуни внутрішнього згоряння. – 2011. – № 1. – С. 72-75.

Відзначені останні перспективні розробки кафедри двигунів внутрішнього згоряння Харківського національного автомобільно-дорожнього університету. Серед них - наукові основи конвертації дизельних та бензинових двигунів у газові; наукові основи створення паливних систем з електронним керуванням для високооберткових дизелів; теоретичні основи створення пневматичного двигуна комбінованої силової установки для екологічно чистого автомобіля.

УДК 621.436

Гутаревич Ю.Ф. Розробки колективу кафедри «Двигуни і теплотехніка» Національного транспортного університету в галузі дизелебудування / Ю.Ф. Гутаревич, А.Г. Балакун, В.І. Дмитренко // Двигуни внутрішнього згоряння. – 2011. – № 1. – С. 75-80.

Розглянуті основні розробки колективу кафедри «Двигуни і теплотехніка» Національного транспортного університету протягом п'ятидесятирічної історії існування кафедри. Дослідження колективу були спрямовані на створення систем живлення і регулювання дизелів. Однією з розробок кафедри під керівництвом професора К.Є. Долганова був гідравлічний регулятор з відцентровим чутливим елементом для паливних насосів з дозуванням відсічкою, що забезпечував задане протікання швидкісних характеристик дизеля. Іл. 8.

УДК 621.436

Скотаренко Е.А. ПАО «Автрамат» – підприємство, що володіє мистецтвом робити поршні / Е.А. Скотаренко // Двигуни внутрішнього згоряння. – 2011. – № 1. – С. 80-83.

Розкрита історія створення заводу, яка почалася 15 червня 1930 року, коли на базі авторемонт-

них майстерень в м. Харкові був створений завод "Поршень" (на теперішній час ПАО «Автрамат». Відзначено, що ПАО «Автрамат» - єдиний спеціалізований завод України і країн СНГ, який має повний цикл виробництва поршнів – від проектування конструкції, оснастки і підготовки виробництва до проведення випробувань і серійного виробництва. В теперішній час підприємство спеціалізується на виробництві поршнів усіляких конструкцій для різноманітних двигунів внутрішнього згорання, включаючи усі необхідні технологічні переробки. Іл. 5.

УДК 621.436

Левтеров А.М. ИПМаш НАН України – дизелебудуванню / А.М. Левтеров // Двигуни внутрішнього згорання. – 2011. – № 1. – С. 84-86.

Відзначено, що по мірі постійно зростаючих вимог до технічного рівня й споживчих якостей дизелів розширювалося коло й кількість проблем і завдань, серед яких - збільшення ресурсу, пошук нових конструкційних матеріалів, моделювання й організація внутрішньоциліндрових і тепломасобінних процесів, зниження токсичності відпрацьованих газів, використання альтернативних моторних палив. Для розв'язання зазначених проблем в Інституті проблем машинобудування АН України був створений відділ теплових двигунів. Виділені перспективні роботи відділу, пов'язані з вивченням робочих циклів та процесів у пристроях і апаратах, розробкою газової й двопаливної апаратури для газодизелів. Іл. 2. Библиогр. 19 назв.

УДК 621.43

Єпіфанов С.В. ХАІ і авіаційне дизелебудування / С.В. Єпіфанов, Ю.С. Шошин // Двигуни внутрішнього згорання. – 2011. – № 1. – С. 86-87.

Розглянуто історію кафедри «Авіаційних двигунів» Харківського авіаційного інституту, яка була створена в 1930 р. Відокремлена її роль як

провідної в авіаційному дизелебудуванні. Проаналізовано найбільш видатні науково-дослідні роботи, що проводились на кафедрі. Серед найбільш видатних науково-дослідних робіт кафедри: експериментальне дослідження впливу різноманітних факторів на період затримки займання палива у двотактному швидкохідному авіаційному дизелі з прямою схемою продувки; дослідження питання газообміну у двотактних дизелях, вплив наддуву двигуна на його робочий процес.

УДК 62Дизель+62Бош

Васильєв І.П. Дві долі: Рудольф Дизель і Роберт Бош / І.П. Васильєв // Двигуни внутрішнього згорання. – 2011. – № 1. – С. 87-91.

Розглянуто основні етапи біографій двох історичних людей Рудольфа Дизеля та Роберта Боша. Відзначені їхні основні технічні розробки. Розглянуто призначення Росії в просуванні цих розробок. Розглянута патентна політика двох винахідників при захисті винаходів. Приділена увага маловідомим фактам біографій, наприклад, їхній зустрічі у Аугсбурзі. Іл. 3. Библиогр. 8 назв.

УДК 621.436

Тимошевский Б.Г. Р. Дизель, Є. Нобель, Г. Тринклер – їх роль у розвитку дизелебудування / Б.Г. Тимошевский, В.С. Наливайко // Двигуни внутрішнього згорання. – 2011. – № 1. – С. 92-95.

У статті відзначена видатна роль інженерів і вчених Р. Дизеля, Є. Нобеля, Г. Тринклера в дизелебудуванні Росії, України й усього світу. Розглянута вся суперечливість їх відносин, зокрема відзначене, що якби Є.Нобель переступив через свої комерційні інтереси і не став на шляху розвитку двигуна Г. Тринклера, а, навпаки, якимось чином, спробував об'єднати зусилля й привнести ідеї Тринклера у двигуни Р. Дизеля, це, безсумнівно, принесло б більшу користь розвитку дизелебудування в Росії. Іл. 3. Библиогр. 4 назв.